

Rola OOS

2013-10-29

Rola oraz zasady przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko przesiężyć

Zasady przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Ustawa ta jest zbiorem regulacji prawnych w zakresie ocen oddziaływania na środowisko, które wynikają z przepisów prawa wspólnotowego, tj. przede wszystkim z:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko,
- Dyrektywy Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (...).

Ocena oddziaływania na środowisko jest pierwszym narzędziem w szeroko rozumianym procesie planowania, mającym wpływ na następstwa, jakie dla środowiska niesie ze sobą działalność człowieka. Dalsze działania, jakie można podjąć w celu ochrony środowiska, również na etapie funkcjonowania inwestycji, bardzo często będą zależeć od jakości przeprowadzonej oceny oddziaływania na środowisko.

Ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko przeprowadza się w toku postępowania:

- o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko - **obligatoryjnie** oraz dla przedsięwzięcia mogącego potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko - **jeżeli organ stwierdzi potrzebę przeprowadzenia takiej oceny**,
- o wydanie decyzji udzielającej zezwolenia na realizację przedsięwzięcia (np. pozwolenie na budowę) – tzw. ponowna ocena.

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko obejmuje najważniejsze trzy elementy::

- weryfikację raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
- uzyskanie wymaganych opinii i stanowisk (np. regionalnego dyrektora ochrony środowiska., inspekcji sanitarnej),
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko::

- zawiera opis planowanego przedsięwzięcia, a w szczególności:
 - charakterystykę całego przedsięwzięcia i warunki użytkowania terenu w fazie budowy i eksploatacji lub użytkowania,
 - główne cechy charakterystyczne procesów produkcyjnych,
 - przewidywane rodzaje i ilości zanieczyszczeń, wynikające z funkcjonowania planowanego przedsięwzięcia;
- zawiera opis analizowanych wariantów, w tym:
 - wariantu wnioskodawcy oraz racjonalnego wariantu alternatywnego,
 - wariantu najkorzystniejszego dla środowiska wraz z uzasadnieniem ich wyboru,
- określa przewidywane oddziaływanie na środowisko analizowanych wariantów a w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej określenie także wpływu planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego;
- opisuje przewidywane działania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
- przedstawia propozycję monitoringu oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na etapie jego budowy i eksploatacji lub użytkowania, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru
- analizuje możliwe konflikty społeczne związane z planowanym przedsięwzięciem;
- przedstawia zagadnienia w formie kartograficznej w skali odpowiadającej przedmiotowi i szczegółowości analizowanych w raporcie zagadnień oraz umożliwiającej kompleksowe przedstawienie przeprowadzonych analiz oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko;
- zawiera streszczenie w języku niespecjalistycznym informacji zawartych w raporcie, w odniesieniu do każdego elementu raportu

Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko powinien uwzględniać oddziaływanie przedsięwzięcia na etapach jego realizacji, eksploatacji lub użytkowania oraz likwidacji.

W ramach oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko organ występuje o uzgodnienie do regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz o opinię do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego lub Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska jest wiążące dla organu wydającego decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach, w przeciwieństwie do opinii inspekcji sanitarnej, która jest niewiążąca. Oznacza to, iż odmowa uzgodnienia warunków realizacji danego przedsięwzięcia przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska powinna skutkować odmową określenia uwarunkowań środowiskowych dla tego przedsięwzięcia.

Bardzo istotnym elementem oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko jest udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji. Organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach ma obowiązek przeprowadzenia postępowania z udziałem społeczeństwa, w ramach którego podaje do publicznej wiadomości informacje o:

- przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- wszczęciu postępowania,
- przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie,
- organie właściwym do wydania decyzji oraz o organach właściwych do wydania opinii i dokonania uzgodnień,
- możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- możliwości składania uwag i wniosków,
- sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- organie właściwym od rozpatrzenia uwag i wniosków,
- terminie i miejscu rozprawy administracyjnej otwartej dla społeczeństwa, jeżeli ma być ona przeprowadzona,

Uwagi i wnioski, które mogą być wnoszone w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej, są analizowane i rozpatrywane przez organ wydający decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach. Organ ten ma obowiązek ustosunkowania się do nich w uzasadnieniu decyzji. Uwagi i wnioski złożone po upływie 21-dniowego terminu pozostawione zostaną bez rozpatrzenia.

Dobrze przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko, w przypadku przedsięwzięć, ma duży wpływ na przyznanie dofinansowania realizacji inwestycji ze środków unijnych. Zauważają to przede wszystkim inwestorzy oraz podmioty odpowiedzialne za przydział funduszy.

Ocena oddziaływania na środowisko jest kluczowym narzędziem unijnej polityki ochrony środowiska oraz ochrony wartości przyrodniczych zagrożonych w wyniku realizacji inwestycji; przeprowadzenie takiej oceny pozwala na bardziej efektywne i sprawniejsze pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej na realizację inwestycji.